Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 926 Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten in verband met het wijzigen van de re-integratieverplichtingen in het tweede ziektejaar van werknemers bij kleine en middelgrote werkgevers

Nr. 6

VERSLAG

Vastgesteld 15 juni 2026

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, belast met het voorbereidend onderzoek van voorliggend wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.
Onder het voorbehoud dat de in het verslag opgenomen vragen en opmerkingen afdoende door de regering worden beantwoord acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

I.	Algemeen	1
1.	Inleiding en doel	2
2.	Aanleiding en samenhang arbeidsmarktpakket	5
3.	Hoofdlijnen van het wetsvoorstel	6
4.	Gevolgen en regeldruk	13
5.	Financiële effecten	16
6.	Gegevensdeling	16
7.	Doelmatigheid en doeltreffendheid	16
8.	Evaluatie en monitoring	18
9.	Advies en consultatie	18
10.	Overgangsrecht	20
II	Artikelsgewijs	20

I Algemeen

De leden van de **D66-fractie** hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en de memorie van toelichting.

De leden van de **VVD-fractie** hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot wijziging van de re-integratieverplichtingen in het tweede ziektejaar van werknemers bij kleine en middelgrote werkgevers.

kst-36926-6
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

De leden van de **PRO-fractie** hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel. Deze leden hebben hier op meerdere punten vragen over.

De leden van de **PVV-fractie** hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel. Deze leden benadrukken dat het midden- en kleinbedrijf (mkb) de ruggengraat vormt van de Nederlandse economie. Voor veel kleine ondernemers vormt langdurige ziekte van personeel een grote financiële en organisatorische belasting. Deze leden begrijpen daarom de wens van de regering om de wendbaarheid van kleine en middelgrote werkgevers te vergroten. Tegelijkertijd vragen deze leden zich af of dit wetsvoorstel daadwerkelijk de kern van het probleem aanpakt. Deze leden hebben daarom nog verschillende vragen.

De leden van de **CDA-fractie** hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Deze leden onderschrijven het belang om werkgeverschap aantrekkelijker en werkbaarder te maken, zeker voor kleine en middelgrote werkgevers. Tegelijk achten deze leden het van belang dat zieke werknemers voldoende perspectief houden op herstel en duurzame terugkeer naar werk, en dat de uitvoering door UWV verantwoord blijft.

De leden van de **JA21-fractie** hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Wijziging van de re-integratieverplichtingen in het tweede ziektejaar van werknemers bij kleine en middelgrote werkgevers.

De leden van de **SGP-fractie** hebben met interesse kennisgenomen van het wetsvoorstel. Deze leden vinden het positief dat werkgever de mogelijkheid krijgt de re-integratie van een zieke werknemer in het eerste spoor af te sluiten, maar merken op dat het hier gaat om een zeer beperkte verlichting van het werkgeverschap. Zij vragen waarom niet voor verdergaande maatregelen is gekozen ter verlichting van de toch al zware lasten voor werkgevers. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de **ChristenUnie-fractie** hebben met belangstelling kennisgenomen van voorliggend wetsvoorstel. Deze leden zien de noodzaak van een goede balans tussen de rechtszekerheid en bescherming van werknemers en de benodigde flexibiliteit voor (kleine) werkgevers voor een gezonde arbeidsmarkt. Deze leden maken van de gelegenheid gebruik om vragen te stellen over het wetsvoorstel.

1. Inleiding en doel

De leden van de **D66-fractie** waarderen de gezamenlijke inspanningen van de regering en de sociale partners om meer wendbaarheid te bieden aan kleine en middelgrote werkgevers door eerder duidelijkheid te verschaffen over het te volgen re-integratiespoor. Het wetsvoorstel moet ook in samenhang worden gezien met andere wetsvoorstellen die juist de uitwassen van de wendbare arbeidsmarkt terugdringen, zo menen deze leden. Deze leden steunen dit arbeidsmarktpakket.

De leden van de D66-fractie hebben wel nog verdere vragen bij dit wetsvoorstel, met name ten aanzien van het complexe en lastig uitvoerbare ziekte- en arbeidsongeschiktheidsstelsel. Deze leden voorzien het risico dat het stelsel door dit wetsvoorstel zo mogelijk nog complexer en lastiger uitvoerbaar wordt gemaakt. Deze leden constateren dat het zodoende nog onduidelijk is of het wetsvoorstel überhaupt uitvoerbaar is en, zo ja, op welke termijn.

De leden van de **VVD-fractie** hechten aan een wendbare arbeidsmarkt waarop de drempel om personeel in dienst te nemen en banen te creëren lager ligt dan nu het geval is. Deze leden beschouwen de loondoorbeta-

lingsverplichting bij ziekte, en de daaraan verbonden re-integratie-verplichtingen, al langere tijd als een van de zwaarste lasten die op werkgevers rusten, in het bijzonder in het mkb. Deze leden constateren dat juist deze lasten ondernemers terughoudend maken bij het aanbieden van vaste contracten, en zij verwelkomen daarom dat met dit wetsvoorstel een eerste stap wordt gezet om kleine en middelgrote werkgevers op dit punt meer wendbaarheid te bieden.

De leden van de VVD-fractie spreken in dat licht hun waardering uit voor het feit dat na jaren van discussie een concrete maatregel voorligt die werkgevers eerder duidelijkheid geeft over de vraag tot welk moment zij de functie van een zieke werknemer beschikbaar moeten houden. Deze leden beschouwen dat als een betekenisvolle verbetering ten opzichte van de bestaande situatie. Juist omdat deze leden de ingeslagen koers steunen.

De leden van de VVD-fractie hechten er tegelijk aan op te merken dat zij de zorgen die door ondernemersorganisaties zijn geuit serieus nemen. Verschillende van deze organisaties, alsook de Afdeling advisering van de Raad van State, de Raad voor de rechtspraak en het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR), plaatsen kanttekeningen bij de vraag of de voorgestelde maatregel substantieel genoeg is om de ervaren knelpunten weg te nemen. Deze leden delen de onderliggende zorg dat er een zekere disproportie kan bestaan tussen de inspanning die het voorstel van werkgevers, werknemers en UWV vraagt en het resultaat dat ermee wordt bereikt. Zij vragen de regering dan ook nadrukkelijk in te gaan op de doeltreffendheid en de uitvoerbaarheid van het voorstel.

De leden van de VVD-fractie onderschrijven het doel van het wetsvoorstel om kleine en middelgrote werkgevers eerder duidelijkheid te geven over het te volgen re-integratiespoor en over de mogelijkheid tot vervanging van een langdurig zieke werknemer. Deze leden constateren echter dat de maatregel de loondoorbetalingsverplichting en het opzegverbod gedurende 104 weken ongemoeid laat. Kan de regering dit bevestigen? Welke verplichtingen en verantwoordelijkheden voor de werkgever in het tweede spoor bij re-integratie wijzigen door dit wetsvoorstel? Voorziet dit wetsvoorstel in een concrete behoefte van mkb-werkgevers en zo ja, waar blijkt dat uit?

De leden van de VVD-fractie vragen voorts de regering uiteen te zetten hoe zij ervoor gaat zorgen dat dit voorstel in de praktijk een aantoonbaar verschil maakt voor werkgevers, en niet blijft steken in een verlichting die op papier bestaat maar in de bedrijfsvoering nauwelijks voelbaar is. Deze leden vragen de regering daarbij met welke concrete indicatoren zij zal meten of de beoogde wendbaarheid wordt bereikt, en welke aantoonbare meerwaarde het voorstel heeft voor de groep werkgevers voor wie de bestaande verplichtingen het zwaarst wegen.

De leden van de **PRO-fractie** vragen hoe het voorliggende wetsvoorstel samenhangt met het voornemen van kabinet-Jetten om te werken aan loondoorbetaling bij ziekte in het coalitieakkoord. Deze leden vragen of deze voorstellen met dit wetsvoorstel afgedaan zijn. Zo niet, dan vragen deze leden om welke voorstellen het gaat en waarom niet gewacht wordt om die voorstellen tegelijkertijd op te pakken.

De leden van de **PVV-fractie** lezen dat 45 procent van de werkgevers de huidige verplichtingen rondom ziekte en re-integratie als een belemmering ervaart om werknemers een vast contract aan te bieden. Kan de regering nader toelichten welk deel van deze werkgevers specifiek de verplichtingen rondom het tweede ziektejaar als knelpunt ervaart? De

regering stelt dat dit wetsvoorstel kleine en middelgrote werkgevers meer wendbaarheid moet bieden. Kan de regering concreet aangeven hoeveel extra vaste contracten zij verwacht als gevolg van dit wetsvoorstel? Kan de regering ook aangeven hoe wordt gemeten of deze doelstelling daadwerkelijk wordt bereikt?

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat het doel van het wetsvoorstel is om kleine en middelgrote werkgevers meer wendbaar te maken door eerder duidelijkheid te geven over het beschikbaar houden van de functie van de zieke werknemer. Deze leden vragen of de regering concreet kan aangeven met welke indicatoren na invoering wordt beoordeeld of deze wendbaarheid daadwerkelijk is vergroot, bijvoorbeeld het aantal werkgevers dat eerder vervanging regelt, het aantal vaste contracten bij kleine en middelgrote werkgevers, het aantal afgesloten eerste spoortrajecten en de ervaren regeldruk bij werkgevers.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de regering benadrukt dat werkgevers verantwoordelijk blijven voor twee jaar loondoorbetaling en voor het verloop van het re-integratieproces. Deze leden vragen hoe de regering gaat monitoren of werknemers van wie het eerste spoor is afgesloten in het tweede ziektejaar daadwerkelijk voldoende begeleiding krijgen richting passend werk bij een andere werkgever.

De leden van de **JA21-fractie** merken vooraf op dat zij een fundamentele voorkeur hebben voor een algehele verkorting van de verplichte loondoorbetaling bij ziekte naar één jaar. Deze leden zien het voorliggende wetsvoorstel dan ook niet als een eindstation, maar als een tussenstation voor het werkbaarder maken van de loondoorbetaling bij ziekte. De regering stelt dat dit wetsvoorstel bedoeld is om de wendbaarheid van het mkb te vergroten door eerder duidelijkheid te geven over de vervanging van een langdurig zieke werknemer. Deze leden wijzen op het oordeel van de Afdeling advisering van de Raad van State. De Afdeling merkt op dat de voorgestelde regeling voor werkgevers in de praktijk juist tot hogere kosten kan leiden, doordat er gedurende een langere periode zowel loon moet worden betaald aan de zieke werknemer als aan zijn vervanger. Het ATR waarschuwt tevens voor een aanzienlijke toename van de regeldruk. Deze leden onderschrijven de doelstelling, maar gelet op deze bezwaren vragen deze leden zich af of dit wetsvoorstel wel doet wat het beoogt te doen en hebben daarover nog enkele vragen.

De leden van de **SGP-fractie** constateren dat de loondoorbetalings- en re-integratieverplichtingen voor kleine en middelgrote werkgevers veelal een blok aan het been zijn. In lijn met de inzet op deregulering zou moeten worden verkend hoe deze verplichtingen vergaand kunnen worden verlicht, vinden deze leden. Welke alternatieven zijn overwogen en welke mogelijkheden ziet de regering voor verlichting voor werkgevers?

De leden van de SGP-fractie vragen waarom er niet voor is gekozen de loondoorbetalings- en re-integratieverplichting te verkorten naar één jaar, zoals geadviseerd door de commissie-Borstlap. Welke overwegingen liggen hieraan ten grondslag, en welke voordelen zou generieke verkorting volgens de regering hebben? Nederland kent een buitensporig lange loondoorbetalings- en re-integratieverplichting voor werkgevers, vergeleken bij veel andere Europese Unie (EU-)landen. Kan de regering een opsomming geven van de duur van deze verplichtingen in andere EU-lidstaten?

2. Aanleiding en samenhang arbeidsmarktpakket

De leden van de **VVD-fractie** constateren met instemming dat in het coalitieakkoord is opgenomen dat de loondoorbetaling bij ziekte, met name voor het mkb, meer werkbaar moet worden gemaakt en dat de regering werkt aan aanvullende voorstellen daartoe. Deze leden beschouwen dat als een belangrijke en positieve ontwikkeling. Zij vragen de regering op welke termijn de Kamer deze aanvullende voorstellen tegemoet kan zien, en hoe deze zich verhouden tot het voorliggende wetsvoorstel. Deze leden wachten concrete plannen die op dit wetsvoorstel aansluiten met belangstelling af en ontvangen graag een toelichting op de samenhang daartussen.

De leden van de VVD-fractie hechten eraan dat de afzonderlijke maatregelen uit het arbeidsmarktpakket elkaar versterken en niet onbedoeld doorkruisen. Deze leden vragen de regering hoe dit voorstel zich verhoudt tot de overige onderdelen van het pakket die een beroep doen op dezelfde uitvoeringscapaciteit bij UWV, en of sprake is van een door de regering beoogde volgorde van inwerkingtreding. Concreet vragen deze leden wat de betrokkenheid is van een arts werkzaam bij UWV bij de toetsen die UWV uitvoert om tot een beslissing te komen om het eerste spoor af te sluiten.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de werknemer die via het tweede spoor re-integreert, na een formele beëindiging van het eerste spoor, recht heeft op het volledige loon dat de werknemer genoot bij de werkgever waar de ziekte startte. Deze werkgever krijgt de mogelijkheid om de inkomsten die de werknemer ontvangt voor de verrichte werkzaamheden bij de werkgever van de tweede spoor re-integratie in mindering te brengen van dit loon. Klopt dit en op welke wijze wordt de werkgever geïnformeerd over de ontvangen inkomsten uit de werkzaamheden van re-integratie tweede spoor, zo vragen deze leden.

De leden van de **PVV-fractie** constateren dat eerdere adviezen, waaronder van de commissie-Borstlap, pleitten voor een verkorting van de loondoorbetalingsverplichting bij ziekte. Waarom heeft de regering ervoor gekozen vast te houden aan een loondoorbetalingsplicht van 104 weken? Welke alternatieven zijn onderzocht om de lasten voor kleine werkgevers daadwerkelijk te verlagen? Hoe verhoudt dit wetsvoorstel zich tot de huidige problemen rondom de uitvoering van de WIA en de grote druk op UWV?

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat dit wetsvoorstel onderdeel is van het bredere arbeidsmarktpakket, waarin meer zekerheid voor werkenden en meer wendbaarheid voor werkgevers in balans moeten zijn. Deze leden vragen hoe de regering deze balans bij dit specifieke wetsvoorstel beoordeelt, mede gelet op het oordeel van de Afdeling advisering van de Raad van State dat de voordelen voor werkgevers beperkt zijn en de re-integratiekansen van werknemers kunnen afnemen.

De leden van de **ChristenUnie-fractie** hebben vragen over de huidige regelgeving over de termijn van de loondoorbetaling bij ziekte, ook in het licht van de ambities van het coalitieakkoord. Kan de regering een uitgebreide analyse geven van hoe de Nederlandse wet- en regelgeving met betrekking tot (de duur en hoogte van) loondoorbetaling bij ziekte, re-integratie en arbeidsongeschiktheidsverzekeringswetgeving zich verhoudt in internationaal verband? Welke verbeteringen of kansen ziet de regering van omliggende landen om de situatie in Nederland te verbeteren?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering ook om te inventariseren welke mogelijkheden er zijn om de positie van kleine werkgevers te verbeteren. In hoeverre zou een differentiatie van de duur van de loondoorbetaling bij ziekte naar werkgeversgrootte mogelijk c.q. wenselijk zijn?

3. Hoofdlijnen van het wetsvoorstel

De leden van de **D66-fractie** lezen in de memorie van toelichting dat vroegtijdig het gesprek over re-integratie in het tweede spoor kan leiden tot betere resultaten in het eerste jaar. Deze leden merken echter in navolging van de Raad voor de rechtspraak op dat het in een vroeg stadium het aankaarten van het tweede spoor erg belastend kan zijn en mogelijk zelfs ertoe kan leiden dat werknemers een vroeg afsluitingsverzoek vanuit de werkgever aanmerken als het niet op constructieve wijze aan de re-integratieverplichtingen voldoen. Hoe kijkt de regering tegen deze risico's aan en hoe verhouden deze risico's zich tot de genoemde baten van het vroegtijdige gesprek, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie zijn voorts benieuwd of de regering heeft overwogen een meer flexibel moment te hanteren waarop over kan worden gegaan tot re-integratie in het tweede spoor. Heeft de regering overwogen om het mogelijk te maken om op enig moment in het tweede ziektejaar het eerste spoor af te sluiten in plaats van op een vast moment, zo vragen deze leden. Deze leden zijn ook benieuwd of de regering het in de internetconsultatie aangereikte alternatief heeft overwogen om in plaats van de 42-wekentermijn de bedrijfsarts de mogelijkheid te bieden om op een het voor voorkomend geval passend moment in de eerste twee ziektejaren te adviseren om over te gaan tot re-integratie in het tweede spoor.

De leden van de D66-fractie lezen dat in het wetsvoorstel UWV mogelijk een dwangsom is verschuldigd aan de werkgever bij een te laat besluit. Deze leden merken op dat elders in wetgeving juist dwangsommen buiten werking worden gesteld. Hoe verhoudt het opnemen van een dwangsomclausule zich tot het voorstel Tijdelijk buitenwerking stellen van bestuurlijke dwangsomregeling in de WIA, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie lezen dat UWV bij de 42ste ziekteweek naast de toets op arbeidsongeschiktheid en toets op mogelijkheden tot hervatting van het eigen ook een re-integratieverslag (RIV-)toets uitvoert voor het eerste ziektejaar. Hoe verhoudt dit element zich tot het voorstel van de regering om bij de RIV-toets het oordeel van de bedrijfsarts leidend te maken, zo vragen deze leden. Betekent dit dat de bedrijfsarts en UWV elk afzonderlijke toetsen afleggen bij het 42-wekenmoment of komt de afzonderlijke RIV-toets voor het eerste ziektejaar te vervallen met het andere wetsvoorstel, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie merken op dat het wetsvoorstel de toestemming tot afsluiting van het eerste spoor, zoals vastgelegd in artikel 658aa lid 1 onderdeel b, heeft belegd bij UWV. Deze leden merken op dat de memorie van toelichting deze keuze slechts beperkt motiveert, terwijl de regering in andere brieven naar de Kamer de uitvoeringsproblematiek bij UWV niet onder stoelen of banken steekt. Deze leden zijn zodoende benieuwd welke alternatieven voor deze verantwoordelijkheden de regering heeft overwogen.

Daarbij hebben de leden van de D66-fractie in het bijzonder nog enkele specifieke vragen. Heeft de regering overwogen om afsluiting van het eerste spoor uitsluitend mogelijk te maken in situaties waarin werkgever

en werknemer onderling overeenstemming bereiken, zo vragen deze leden. Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom heeft de regering hiervan afgezien? Heeft de regering overwogen om afsluiting van het eerste spoor *voorlopig* uitsluitend mogelijk te maken in situaties waarin werkgever en werknemer onderling overeenstemming bereiken en pas later de toets door UWV in werking te laten treden, zo vragen deze leden. Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom heeft de regering hiervan afgezien? Zou een dergelijke constructie uitvoerbaar zijn, vragen deze leden. Zo ja, op welke termijn? Heeft de regering overwogen om de verantwoordelijkheden niet bij UWV maar bij de bedrijfsarts te beleggen, zo vragen deze leden voorts. Zo ja, waarom is hiervan afgezien? Deze leden lezen voorts in de beslisnota's dat «bij het akkoord over het arbeidsmarktpakket aan de onderhandelingstafel is genoemd dat adviezen van de bedrijfsarts niet leidend worden bij deze maatregel». Kan de regering dit nader toelichten?

De leden van de **VVD-fractie** hebben kennisgenomen van het zware dictum waarmee de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies heeft afgesloten. Deze leden nemen dit advies serieus, zonder daarmee het doel van het wetsvoorstel ter discussie te stellen. Zij vragen de regering of zij de opvatting van de Afdeling deelt dat de financiële lasten voor werkgevers als gevolg van het wetsvoorstel juist kunnen toenemen, doordat gedurende een langere periode loon moet worden doorbetaald aan zowel de zieke werknemer als diens vervanger. Indien de regering deze opvatting niet deelt, ontvangen deze leden graag een onderbouwing van de redenen waarom zij verwacht dat het voorstel per saldo wel tot een verlichting voor werkgevers leidt. Deze leden vragen wat de regering voornemens is te initiëren aan het feit dat de werkhervatting in spoor twee minder succesvol is dan in spoor één, zoals het interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) WIA schetst. Het Verbond van Verzekeraars en OVAL hebben concrete voorstellen gedaan om de resultaten bij re-integratie spoor twee te verbeteren, hoe beoordeelt de regering deze voorstellen en wat is de regering voornemens te initiëren om de resultaten bij re-integratie spoor twee te verbeteren?

De leden van de **PRO-fractie** maken zich zorgen over de positie van werknemers binnen dit wetsvoorstel. Deze leden wijzen op de positie van werknemers die na het eerste jaar herstellen, maar waarbij wel het eerste spoor is afgesloten. Deze leden merken op dat deze personen niet meer ziek zijn, maar wel vanwege het ontstaan van hun ziekte twee jaar na de ziekmelding worden ontslagen. Zij vragen de regering hierop te reflecteren.

De leden van de PRO-fractie constateren bovendien dat de regering ervan uitgaat dat deze werknemers in veel gevallen kunnen terugkeren naar hun oude werkgever. Deze leden merken echter op dat de regering zelf ook schrijft dat dit niet meer is dan een aanname. Zij verzoeken de regering daarom nader te onderbouwen waarop deze verwachting is gebaseerd.

De leden van de PRO-fractie hebben daarnaast specifieke vragen over verschillende punten. Zo vragen deze leden naar de voorgestelde schriftelijke instemming van de werknemer. Deze leden vragen of hierdoor niet het risico ontstaat dat werknemers onder druk worden gezet om met beëindiging van het eerste spoor in te stemmen, teneinde te voorkomen dat werkgevers worden geconfronteerd met aanvullende toetsing door UWV.

De leden van de PRO-fractie vragen voorts of kan worden uitgesloten dat de effectiviteit van re-integratie in het eerste spoor gedurende het eerste ziektejaar afneemt doordat werkgevers anticiperen op het verkrijgen van instemming van de werknemer voor beëindiging van dat spoor. Deze

leden vragen of de regering kan garanderen dat dit niet het geval is. Deze leden verzoeken de regering toe te lichten welke waarborgen zijn getroffen om te voorkomen dat hierdoor de inzet op re-integratie in het eerste spoor vermindert.

De leden van de PRO-fractie vragen hoeveel werknemers naar verwachting daadwerkelijk zullen instemmen met afsluiting van het eerste spoor en op welke gegevens of aannames deze verwachting is gebaseerd.

De leden van de PRO-fractie vragen of de regering heeft onderzocht in welke mate werknemers zich onder druk gezet kunnen voelen om in te stemmen met afsluiting van het eerste spoor.

Daarnaast hebben de leden van de PRO-fractie vragen over re-integratie in het tweede spoor. Deze leden vragen hoeveel succesvolle trajecten er zijn afgerond waarbij mensen duurzaam naar werk in het tweede spoor zijn begeleid. Ook vragen deze leden hoeveel succesvolle trajecten er zijn afgerond waarbij mensen duurzaam naar werk in het eerste spoor zijn begeleid. Deze leden vragen hierbij om de cijfers per jaar in de afgelopen tien jaar uiteen te zetten.

De leden van de PRO-fractie hebben daarnaast vragen over de inhoudelijke logica van de voorgestelde ontslaggrond. Deze leden vragen of deze ontslaggrond niet leidt tot een onderscheid tussen werknemers van wie de arbeidsplaats wel is ingevuld en werknemers van wie de arbeidsplaats niet is ingevuld. Zij verzoeken de regering toe te lichten waarom dit onderscheid gerechtvaardigd zou zijn en hoe dit zich verhoudt tot het uitgangspunt van gelijke behandeling van werknemers.

De leden van de PRO-fractie merken op dat het opzegverbod tijdens ziekte juist is bedoeld om te voorkomen dat werknemers vanwege hun ziekte worden ontslagen. Deze leden vragen hoe de voorgestelde ontslaggrond zich verhoudt tot dit uitgangspunt en verzoeken de regering toe te lichten waarom in dit geval een uitzondering op deze bescherming gerechtvaardigd wordt geacht.

De leden van de PRO-fractie constateren voorts dat een werknemer die ziek is en bij meerdere werkgevers werkzaam is, mogelijk bij de ene werkgever wel kan worden ontslagen omdat daar is gekozen de arbeidsplaats in te vullen, terwijl ontslag bij een andere werkgever niet aan de orde is omdat de arbeidsplaats daar niet is ingevuld. Deze leden vinden dit een opmerkelijk verschil en verzoeken de regering hierop te reflecteren.

De leden van de PRO-fractie vragen daarnaast of de voorgestelde ontslaggrond niet juist een prikkel creëert voor werkgevers om arbeidsplaatsen in te vullen, ook in situaties waarin nog reële kansen bestaan op herstel en terugkeer van de werknemer in het eerste spoor.

De leden van de PRO-fractie lezen de volgende passage: «Voor een werknemer die aan het eind van het eerste ziektejaar in het geheel nog niet aan het werk is, ligt terugkeer in eigen (aangepast) werk binnen 13 weken niet voor de hand en hoeft die laatste toets niet te worden gedaan.» Deze leden verzoeken de regering expliciet toe te lichten op welke «laatste» toets hier wordt gedoeld. Daarbij vragen zij of dit betrekking heeft op de toets die in deze zin zelf wordt beschreven, dan wel op een toets die in de voorgaande alinea's is uiteengezet.

De leden van de PRO-fractie begrijpen dat de werkgever de mogelijkheid krijgt om inkomsten die een werknemer ontvangt voor werkzaamheden die hij bij een andere werkgever heeft verricht gedurende de periode waarin hij de bedongen arbeid had kunnen verrichten, in mindering te brengen op het loon. Deze leden verzoeken de regering uiteen te zetten hoe deze systematiek in de praktijk zal functioneren. Daarbij vragen zij hoe de benodigde gegevensdeling tot stand komt, welke informatie tussen betrokken partijen wordt uitgewisseld, op welke wijze dit gebeurt en welke verantwoordelijkheden daarbij rusten op de werknemer, de werkgevers en eventuele andere betrokken partijen. Tevens verzoeken deze leden de regering toe te lichten of UWV hierbij een rol vervult en, zo ja, welke rol dat is.

De leden van de PRO-fractie lezen dat wanneer een werknemer instemt met het afsluiten van het eerste spoor, terugkijken naar het eerste ziektejaar in het kader van de RIV-toets niet langer nodig is. Deze leden vragen of de regering kan uitsluiten dat hierdoor situaties kunnen ontstaan waarin beperkte of onvoldoende re-integratie-inspanningen in het eerste ziektejaar worden witgewassen.

De leden van de PRO-fractie verzoeken de regering te bevestigen dat alle re-integratie-inspanningen die gedurende de verschillende fasen van het ziekte- en re-integratietraject worden verricht, op enig moment worden beoordeeld op hun toereikendheid, met als mogelijke uitzondering de situatie waarin de werknemer instemt met het afsluiten van het eerste spoor. Deze leden verzoeken de regering uiteen te zetten welke onderdelen in welke situaties wel of niet worden getoetst.

De leden van de PRO-fractie lezen dat «De toetsingscriteria van de nieuwe ontslaggrond worden opgenomen in de Ontslagregeling die hierop zal worden aangepast.» Deze leden vragen of hiermee wordt gedoeld op een bestaande regeling of op een nieuwe regeling. Tevens verzoeken zij de regering toe te lichten op welke wijze deze regeling zal worden gewijzigd. Daarnaast vragen deze leden of voor deze wijzigingen reeds is voorzien in een vorm van voorhang.

De leden van de PRO-fractie lezen dat het instemmen door de werknemer met het afsluiten van het eerste spoor geen gevolgen heeft voor de hoogte van de transitievergoeding en dat wordt voorgesteld de transitievergoeding in deze gevallen door UWV aan de werkgever te compenseren. Deze leden vragen hoe dit voorstel zich verhoudt tot het voornemen om de compensatieregeling voor transitievergoedingen af te schaffen voor alle werkgevers. Tevens verzoeken zij de regering toe te lichten of hier feitelijk sprake is van een tijdelijke compensatieregeling.

De leden van de PRO-fractie hebben daarnaast enkele vragen over de gekozen definitie van kleine en middelgrote werkgevers en daarmee over het afbakeningscriterium voor de werkgevers die onder dit wetsvoorstel vallen. Deze leden vragen of is overwogen om andere werkgeversgroottes onder de reikwijdte van het wetsvoorstel te laten vallen. Indien dat het geval is, verzoeken zij de regering uiteen te zetten welke afwegingen daarbij zijn gemaakt. Indien dat niet het geval is, verzoeken zij de regering toe te lichten waarom niet.

De leden van de PRO-fractie verzoeken de regering voor verschillende varianten van de werkgeversafbakening inzichtelijk te maken welke gevolgen deze zouden hebben voor het wetsvoorstel. Daarbij verzoeken deze leden de regering in ieder geval in te gaan op de betrokken loonsom, het aantal werkgevers dat onder de betreffende definitie zou vallen, de uitvoeringstechnische gevolgen en de gegevensuitwisseling die tussen

verschillende uitvoerders noodzakelijk zou zijn. Deze leden verzoeken de regering deze analyse in ieder geval uit te voeren voor werkgevers met 1 tot en met 25 werknemers (variant 1), 1 tot en met 50 werknemers (variant 2) en 1 tot en met 75 werknemers (variant 3). Deze leden verzoeken de regering daarnaast voor elk van deze varianten een beschouwing te geven van de voor- en nadelen en daarbij expliciet in te gaan op vergelijkbare afbakeningen die reeds in bestaande wet- en regelgeving worden gehanteerd. Deze leden wijzen er bijvoorbeeld op dat voor de gedifferentieerde arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)-premie een grens van 25 werknemers wordt gehanteerd en verzoeken de regering toe te lichten in hoeverre dergelijke bestaande afbakeningen aanknopingspunten bieden voor de vormgeving van het voorliggende wetsvoorstel.

De leden van de PRO-fractie lezen in de toelichting dat werkgevers de plicht krijgen om zieke werknemers te informeren over de categorie werkgeversgrootte waaronder zij vallen en dat deze informatie relevant is voor de rechtspositie van de werknemer. Deze leden lezen in dit verband tevens de passage: «De lagere regelgeving wordt hierop aangepast.» Deze leden verzoeken de regering toe te lichten op welke lagere regelgeving deze passage betrekking heeft. Tevens vragen deze leden op welke wijze deze regelgeving zal worden aangepast en welke concrete wijzigingen daarbij worden voorzien. Daarnaast verzoeken zij de regering inzicht te geven in de gevolgen die deze wijzigingen hebben voor de positie van werknemers, werkgevers en uitvoeringsorganisaties.

De leden van de **PVV-fractie** hebben vragen over het voorgestelde systeem waarbij het eerste spoor kan worden afgesloten. Hoe realistisch acht de regering het dat een zieke werknemer vrijwillig instemt met het afsluiten van zijn re-integratie binnen het eigen bedrijf, terwijl daarmee feitelijk het perspectief op terugkeer in de eigen functie vervalt? Hoe wordt voorkomen dat werknemers zich onder druk gezet voelen om met een dergelijk voorstel akkoord te gaan? Kan de regering nader toelichten hoe wordt vastgesteld dat daadwerkelijk sprake is geweest van vrijwillige instemming?

De leden van de PVV-fractie lezen dat uit onderzoek blijkt dat re-integratie in het eerste spoor vaker succesvol is dan re-integratie in het tweede spoor. Kan de regering reflecteren op de constatering uit het IBO WIA dat tweede spoor trajecten gemiddeld minder succesvol zijn en minder duurzame werkhervatting opleveren?

De leden van de PVV-fractie lezen dat UWV een centrale rol krijgt bij de beoordeling van verzoeken om het eerste spoor af te sluiten. Hoeveel extra aanvragen verwacht de regering jaarlijks? Hoeveel extra arbeidsdeskundigen, verzekeringsartsen en overige medewerkers zijn hiervoor nodig? Welke gevolgen heeft dit wetsvoorstel voor de reeds bestaande achterstanden binnen UWV? Wat gebeurt er indien UWV niet tijdig beslist op een aanvraag?

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat re-integratie in het eerste spoor in de praktijk succesvoller is dan re-integratie in het tweede spoor. Deze leden vragen hoe de regering voorkomt dat het eerder afsluiten van het eerste spoor ertoe leidt dat werknemers minder vaak duurzaam terugkeren naar werk.

De leden van de CDA-fractie lezen dat werkgever en werknemer schriftelijk kunnen overeenkomen dat het eerste spoor wordt afgesloten. Deze leden vragen hoe wordt voorkomen dat werknemers instemmen onder druk van de werkgever, uit onzekerheid over het dienstverband of zonder de gevolgen voor terugkeer in de eigen functie volledig te overzien.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de werknemer een bedenktermijn krijgt na schriftelijke instemming met afsluiting van het eerste spoor. Deze leden vragen of de regering bereid is te monitoren hoe vaak werknemers gebruikmaken van deze bedenktermijn, hoe vaak instemming wordt herroepen en of dit aanleiding geeft om de bescherming van werknemers aan te scherpen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat een werkgever uiterlijk in de 42e ziekteweek toestemming aan UWV moet vragen als er geen overeenstemming met de werknemer is. Deze leden vragen hoe realistisch deze termijn is voor kleine werkgevers, gelet op het feit dat in de praktijk vaak pas richting de eerstejaarsevaluatie duidelijk wordt hoe herstel en re-integratie zich ontwikkelen. Deze leden vragen of er niet een uitsteloptie moeten kunnen worden geboden indien blijkt dat dit voor werkgevers (net) niet haalbaar is.

De leden van de CDA-fractie lezen dat UWV drie toetsen uitvoert bij een aanvraag om het eerste spoor af te sluiten. Deze leden vragen hoeveel extra beoordelingen UWV jaarlijks verwacht, hoeveel inzet van verzekeringsartsen en arbeidsdeskundigen daarvoor nodig is, en hoe wordt voorkomen dat deze nieuwe taak de bestaande achterstanden bij sociaal-medische beoordelingen verder vergroot.

De leden van de CDA-fractie lezen dat bij afsluiting van het eerste spoor via schriftelijke overeenstemming geen voorafgaande toets door UWV plaatsvindt. Deze leden vragen hoe wordt voorkomen dat het eerste spoor wordt afgesloten terwijl de re-integratie-inspanningen in het eerste ziektejaar onvoldoende zijn geweest.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de werkgever na afsluiting van het eerste spoor de functie van de werknemer niet meer beschikbaar hoeft te houden als deze werknemer in het tweede ziektejaar volledig herstelt. Deze leden vragen hoe vaak de regering verwacht dat een werknemer volledig herstelt, maar niet kan terugkeren in de eigen functie omdat deze inmiddels structureel is vervuld of vervallen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat tegen de beslissing van UWV over afsluiting van het eerste spoor geen bestuursrechtelijk bezwaar en beroep openstaat, maar dat werkgever of werknemer zich tot de kantonrechter kan wenden. Deze leden vragen of de regering kan toelichten of deze route voor zieke werknemers voldoende laagdrempelig, betaalbaar en tijdig is, zeker als de procedure pas duidelijkheid geeft nadat het tweede ziektejaar al grotendeels is verstreken.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de regering ingaat op de internationaalrechtelijke aspecten van het wetsvoorstel. Deze leden vragen hoe wordt gewaarborgd dat werknemers met een arbeidsbeperking of chronische ziekte niet onevenredig worden geraakt door het eerder afsluiten van het eerste spoor, mede in het licht van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De leden van de **JA21-fractie** wensen stil te staan bij de voorgestelde procedures en termijnen. Het wetsvoorstel regelt dat de werkgever uiterlijk in de 42e ziekteweek een aanvraag dient in te dienen bij UWV. Deze leden vragen de regering hoe deze strakke termijn zich verhoudt tot de bestaande systematiek van de Wet verbetering poortwachter. Binnen de Wet verbetering poortwachter vindt het bepalende moment voor het vervolgtraject, de eerstejaarsevaluatie, immers doorgaans pas rond het einde van het eerste ziektejaar plaats. Erkent de regering dat de eis om al in de 42e week een volledig onderbouwde aanvraag inclusief een actueel

oordeel en betrouwbare prognose van de bedrijfsarts in te dienen, de werkgever feitelijk dwingt om de stappen uit de Wet verbetering poortwachter ver naar voren te halen of een kostbaar extra medisch traject te starten? Kan de regering toelichten hoe deze doorkruising van de reguliere re-integratiecyclus en de daarmee gepaard gaande extra advieskosten zich verhouden tot het uitgangspunt om de regeldruk voor het mkb te verlichten?
Als de werkgever in de vroege fase ervoor kiest om in te zetten op onderlinge overeenstemming, vragen deze leden welk voordeel de werknemer hierbij eigenlijk heeft. Kan de regering concreet onderbouwen waarom het voor een zieke werknemer aantrekkelijk zou zijn om vrijwillig in te stemmen met een dergelijke overeenkomst wetende dat hij daarmee zijn re-integratiekansen via het eerste spoor bewust beperkt? Erkent de regering dat door het ontbreken van een duidelijke prikkel voor de werknemer om in te stemmen de kans aanzienlijk is dat vrijwel al deze trajecten noodgedwongen via een formeel verzoek bij UWV zullen gaan lopen? Hoe weegt de regering deze waarschijnlijke gang van zaken in het licht van de reeds gesignaleerde structurele capaciteitsproblemen bij UWV en betekent dit niet dat de administratieve en uitvoerende lastendruk op UWV door dit wetsvoorstel in werkelijkheid nog aanzienlijk hoger zal uitvallen dan momenteel in de toelichting wordt aangenomen?

De leden van de JA21-fractie wijzen tevens op de asymmetrie in de voorgestelde afhandeling. Indien de werkgever te laat is met zijn aanvraag vervalt zijn recht op afsluiting van het eerste spoor direct. Indien UWV zijn beslistermijn van acht weken overschrijdt worden de negatieve consequenties daarvan afgewenteld op de werkgever omdat deze het eerste spoor in tweede ziektejaar op eigen kosten moet voortzetten tot het moment van beslissen door UWV. Kan de regering toelichten hoe zij deze procedurele ongelijkheid in consequenties tussen de uitvoeringsinstantie en de ondernemer rechtvaardigt?

De leden van de JA21-fractie lezen dat tegen het oordeel van UWV geen bestuursrechtelijk beroep kan worden gevoerd, maar uitsluitend een civiele verzoekschriftprocedure bij de kantonrechter tot de mogelijkheden behoort. Deze leden wijzen erop dat de doorlooptijden in het civiele recht, zeker als er sprake is van hoger beroep en cassatie, aanzienlijk kunnen zijn. Wat zijn de gevolgen voor de werkgever en werknemer als de rechter pas ná de 104-weken-termijn definitief oordeelt over het wel of niet terecht afsluiten van het eerste spoor? Hoe werkt de lange duur van deze procedures door in een eventuele ontslagaanvraag en de transitievergoeding, mede gelet op het feit dat UWV een ontslagaanvraag opschort zolang de rechter nog geen uitspraak heeft gedaan?

De leden van de **ChristenUnie-fractie** lezen dat het te laat of foutief inzetten van re-integratie in het tweede spoor relatief vaak voorkomt bij kleine bedrijven. Deze leden vragen de regering om uiteen te zetten wat hiervan de oorzaken zijn en hoe dit verbeterd kan worden, en in hoeverre dit wetsvoorstel naar verwachting een verbetering zal geven.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering of er alternatieven voor voorliggend wetsvoorstel zijn overwogen die minder vergaand c.q. ingrijpend zijn voor de rechtspositie van werknemers. Zo ja, waarom heeft de regering daar niet voor gekozen?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering nader te motiveren waarom gekozen is voor een grens van 100 werknemers. Welke onderbouwing bestaat er voor de veronderstelling dat een werkgever met 95 werknemers wezenlijk andere problemen ervaart dan een werkgever

met 105 werknemers? Erkent de regering dat de grens van 100 werknemers vrij willekeurig is?

De werkgever dient uiterlijk in de 42e ziekteweek een aanvraag bij UWV in te dienen voor het afsluiten van het eerste spoor. De leden van de ChristenUnie-fractie vinden dit vrij vroeg. Deze leden maken zich zorgen dat deze termijn het herstel van de werknemer onder druk zet. Hoe ziet de regering dit?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de Afdeling advisering van de Raad van State zeer kritisch is op voorliggend wetsvoorstel. Het wetsvoorstel lost de problemen van kleine werkgevers niet op. Deze leden vragen de regering nader te reageren op de kritiek van de Afdeling en aan te geven in hoeverre het wetsvoorstel is aangepast naar aanleiding van het advies. Aanvullend vragen deze leden welke maatregelen de regering verder voornemens is te nemen om de positie van (kleine) werkgevers te verbeteren.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen in de memorie van toelichting dat er sinds 2021 via ZonMw een programma ter verbetering van de re-integratie in het tweede spoor loopt, en dat er drie pilots zijn gestart waarbij onderzocht wordt welke begeleiding het meest effectief is voor terugkeer naar werk en hoe re-integratiedienstverlening kan worden verbeterd. Deze leden vragen de regering naar de uitkomsten van deze pilots en wat de regering voornemens is te doen met de uitkomsten hiervan.

De leden van de ChristenUnie-fractie zien dat de regering beperkt ingaat op de opmerking van de Afdeling advisering van de Raad van State dat een schriftelijke overeenkomst tussen werkgever en werknemer over het beëindigen van de re-integratie in eerste spoor op gespannen voet kan staan met de uitgangspunten van de Wet verbetering poortwachter. Deze leden vragen de regering de kritiek van de Afdeling hier uitgebreider te weerleggen.

4. Gevolgen en regeldruk

De leden van de **D66-fractie** lezen in het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State dat het wetsvoorstel kan leiden tot hogere financiële lasten bij werkgevers. Dit zou met name het geval zijn wanneer een werknemer in het tweede ziektejaar herstelt, het oude werk niet aangeboden kan worden en zodoende recht heeft op doorbetaling van het volledige loon zonder dat deze kosten gedekt worden door de verzuimverzekeraar, zo begrijpen deze leden. Kan de regering expliciet ingaan op deze kanttekening van de Afdeling, zo vragen deze leden. Welke financiële baten en kosten zijn er voor werkgevers te verwachten?

In dit kader lezen de leden van de D66-fractie dan ook het ATR met grote belangstelling. Deze leden lezen dat het ATR de regeldrukkosten op enkele miljoenen schat en zodoende adviseert de proportionaliteit van de extra regeldruk die als gevolg van het wetsvoorstel optreedt van een nadere onderbouwing te voorzien. Hoe verhoudt de grotere wendbaarheid als gevolg van het wetsvoorstel zich tot de aanvullende regeldruk die het wetsvoorstel met zich meebrengt, zo vragen deze leden. Kan de regering nader ingaan in de mate waarin de baten opwegen tegen de kosten?

De leden van de **VVD-fractie** hechten aan het terugdringen van onnodige lastendruk, in het bijzonder voor het mkb. Deze leden constateren dat het ATR adviseert het wetsvoorstel niet in te dienen en in ernstige mate twijfelt aan de effectiviteit en de proportionaliteit ervan. Het ATR wijst er

onder meer op dat de procedure voor kleine werkgevers complex en belastend kan zijn en dat de te verwachten toename van WIA-aanvragen en ontslagprocedures tot extra regeldruk leidt. Deze leden vragen de regering hoe zij de verhouding beoordeelt tussen de administratieve inspanning die het voorstel van kleine werkgevers vraagt en de wendbaarheid die het hun oplevert. Acht de regering deze verhouding proportioneel, en op welke wijze onderbouwt zij dat? Welke daadwerkelijke praktische verandering wordt met dit wetsvoorstel beoogd ten opzichte van de huidige situatie voor werkgevers, met name in termen van administratieve lasten en verplichtingen? Op welke wijze borgt de regering dat de voorgestelde maatregelen niet slechts leiden tot een papieren verlichting, maar daadwerkelijk resulteren in een concrete en merkbare lastenverlichting voor (kleine) werkgevers?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de werkgever uiterlijk in week 42 van het eerste ziektejaar een verzoek tot afsluiten van het eerste spoor moet doen aan UWV. UWV dient binnen acht weken na indiening van de aanvraag een beslissing te nemen maar kan deze termijn verlengen. Hoe lang mag deze termijn van verlenging zijn en hoe vaak mag UWV besluiten om de termijn te verlengen, zo vragen de leden.

De leden van de VVD-fractie constateren dat de Raad voor de rechtspraak erop wijst dat een werkgever, om aan alle termijnen te voldoen, een werknemer reeds omstreeks de achtendertigste ziekteweek zal moeten benaderen over de afsluiting van het eerste spoor. Deze leden vragen de regering hoe ver de verantwoordelijkheid van de werkgever precies strekt om de mogelijkheden tot hervatting in aangepast werk te onderzoeken en te onderbouwen, en in hoeverre zij het realistisch acht dat werkgevers op dat moment een betrouwbare prognose kunnen maken van de arbeidsmogelijkheden van de werknemer na het eerste ziektejaar. Deze leden ontvangen graag een toelichting op de werkbaarheid van deze termijnen voor de kleinste werkgevers.

De leden van de **PRO-fractie** vragen hoeveel de premie voor werkgevers zal stijgen als gevolg van een hogere WIA-instroom.

De leden van de PRO-fractie hebben verschillende vragen over de berekening van het aantal mensen dat door het voorliggend wetsvoorstel niet herstelt en over het aantal mensen dat vervolgens de WIA instroomt. Deze leden hebben op verschillende onderdelen vragen bij de gekozen aannames en verzoeken de regering om de berekening opnieuw te maken door varianten door te rekenen op de volgende drie parameters. Deze leden vragen hierbij dezelfde uitkomsten te rapporteren als in de tabel op pagina 32 van de memorie van toelichting, maar ook de totale uitkeringslast en de gevolgen voor de premie die werkgevers betalen bij een hogere WIA-instroom. Ook vragen deze leden inhoudelijk te reageren op de gekozen aannames en onderstaande vier varianten. Deze leden vragen bij deze doorrekeningen zowel het individuele effect als het cumulatieve effect van de vier varianten van de berekening te laten zien.

Ten eerste verzoeken de leden van de PRO-fractie een alternatieve doorrekening te maken op de aanname dat de werkgever ervoor kiest om het eerste spoor te continueren. Van te voren is namelijk niet duidelijk dat een werknemer in het tweede jaar herstelt, of dat de arbeidsplaats toch is ingevuld, terwijl terugkeer later toch mogelijk bleek. Deze leden vragen ook andere subvarianten door te rekenen die verschillen in de mate dat het eerste spoor wordt gecontinueerd, danwel dat terugkeer bij de oude werkgever toch mogelijk is. Deze leden vragen in ieder geval ook de subvariant door te rekenen dat geen van de werkgevers ervoor kiest om het eerste spoor te continueren, als uiterste van de bandbreedte.

Ten tweede verzoeken de leden van de PRO-fractie een alternatieve doorrekening te maken op de aanname dat het herstel in het tweede spoor 66 procent of twee derde bedraagt van het herstel in het eerste spoor. Deze leden merken op dat dit aandeel gebaseerd is op het herstel in het eerste én tweede spoor samen. Deze leden vragen waarom er niet voor gekozen is om de berekening te doen op basis van het herstel in het tweede spoor, aangezien het ook daarover gaat.

Ten derde verzoeken de leden van de PRO-fractie een alternatieve doorrekening te maken op de aanname dat de uitkeringslast gebaseerd is op de gemiddelde uitkeringslast van de WGA. Deze leden merken op dat er ook mensen bij zullen zitten die in de IVA zullen stromen. Deze leden vragen waarom hiervoor niet is gekozen. Tevens vragen deze leden of uit te sluiten is dat het volledig arbeidsongeschikt raken definitief niet te beïnvloeden is door een verhoogde re-integratie-inspanning.

De leden van de PRO-fractie vragen op welke manier is bepaald dat van de 1.500 aanvragen in de WIA uiteindelijk 800 personen toegang krijgen tot de WIA. Deze leden vragen tevens of hierbij rekening is gehouden met de huidige stand van zaken, waaronder de 60-plusmaatregel. Indien dat niet het geval is, verzoeken de leden van de PRO-fractie ten vierde een alternatieve doorrekening te maken op basis van deze aanname.

De leden van de PRO-fractie vragen daarnaast of wordt gemonitord of daadwerkelijk 70% van de gevallen via het eerste spoor blijft re-integreren.

De leden van de PRO-fractie vragen of de regering kan aangeven welke concrete maatregelen sinds de arbeidsmarktbrief van april 2023 zijn genomen om de kwaliteit van de re-integratie in het tweede spoor te verbeteren. Deze leden vragen tevens hoe de in die brief voor dit doel gereserveerde middelen inmiddels zijn besteed, hoeveel van deze middelen nog beschikbaar zijn en welke plannen de regering heeft voor de besteding van eventueel resterende middelen.

De leden van de **PVV-fractie** lezen dat het wetsvoorstel bedoeld is om de regeldruk voor werkgevers te verminderen. Kan de regering concreet aangeven hoeveel administratieve lasten hierdoor verdwijnen?

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat de regering verwacht dat het wetsvoorstel leidt tot extra instroom in de WIA. Deze leden vragen hoe gevoelig deze raming is voor de aanname dat werknemers via het tweede spoor succesvol re-integreren, en wat de WIA-instroom wordt als tweede spoor re-integratie minder succesvol blijkt dan geraamd.

De leden van de CDA-fractie lezen dat het wetsvoorstel gevolgen heeft voor werkgevers en werknemers. Deze leden vragen of de regering specifiek voor kleine werkgevers kan uitsplitsen welke extra handelingen, kosten en externe advieskosten zij moeten maken bij schriftelijke overeenstemming met de werknemer en bij een aanvraag bij UWV.

De leden van de CDA-fractie lezen dat het wetsvoorstel mede is bedoeld om werkgeverschap aantrekkelijker te maken. Deze leden vragen of de regering verwacht dat dit wetsvoorstel daadwerkelijk leidt tot meer vaste contracten bij kleine en middelgrote werkgevers, en zo ja, op welke onderbouwing die verwachting is gebaseerd.

De leden van de **SGP-fractie** vragen de regering een limitatieve opsomming te verstrekken van de voorstellen ter verlichting van de werkgeververplichtingen, die de regering voornemens is te doen.

5. Financiële effecten

De leden van de **VVD-fractie** constateren dat de financiële effecten van het wetsvoorstel berusten op een reeks onzekere aannames en dat de hogere uitkeringslasten aan de WIA structureel worden geraamd op 112,3 miljoen euro, met daarnaast weglekeffecten naar de Werkloosheidswet, de Algemene Bijstand en de Toeslagenwet. Deze leden vragen de regering of zij ook scenario's heeft uitgewerkt voor een lagere instroom dan thans wordt verwacht, en welke budgettaire gevolgen daaraan verbonden zijn.

De leden van de **PRO-fractie** vragen of en op welke manier de uitkeringslasten en de uitvoeringskosten worden gedekt. Tevens vragen deze leden of de regering kan garanderen dat deze kosten vooraf worden ingepast in de Rijksbegroting.

De leden van de **CDA-fractie** vragen of de regering inzichtelijk kan maken wat de financiële gevolgen zijn voor werkgevers in de situatie waarin de werknemer in het tweede ziektejaar volledig herstelt, de eigen functie niet meer beschikbaar is en de werkgever het volledige loon moet doorbetalen.

De leden van de **SGP-fractie** wijzen op de opmerking van de Afdeling advisering van de Raad van State dat het de vraag is of het voorstel de knelpunten in de praktijk aanpakt aangezien de voorgestelde regeling voor werkgevers juist tot hogere kosten kan leiden, doordat gedurende een langere periode zowel loon moet worden betaald aan de zieke werknemer als aan zijn vervanger. In hoeverre nemen de financiële lasten voor de werkgevers mogelijk toe als gevolg van het wetsvoorstel?

6. Gegevensdeling

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat UWV voor de nieuwe toets bijzondere persoonsgegevens kan verwerken. Deze leden vragen of de regering concreet kan aangeven welke medische gegevens voor de werkgever afgeschermd blijven, welke gegevens wel aan werkgever en werknemer worden verstrekt, hoelang deze gegevens worden bewaard en hoe wordt voorkomen dat medische gegevens via de motivering van het besluit alsnog bij de werkgever terechtkomen.

De leden van de **JA21-fractie** lezen dat de Afdeling advisering van de Raad van State erop wijst dat een duidelijke wettelijke bewaartermijn voor de medische en persoonsgegevens die UWV bij deze nieuwe toets verwerkt, ontbreekt. De regering verwijst naar de selectielijsten van de Archiefwet, maar de Afdeling stelt dat een expliciete wettelijke termijn van belang is gelet op het beginsel van opslagbeperking uit de AVG en de gevoeligheid van de data. Deze leden vragen waarom de regering ervoor kiest om het nadrukkelijke advies van de Afdeling op dit punt terzijde te schuiven en geen expliciete bewaartermijn in de wet te verankeren.

7. Doelmatigheid en doeltreffendheid

De leden van de **D66-fractie** lezen dat het wetsvoorstel beoogt meer wendbaarheid te bieden aan kleine en middelgrote werkgevers door eerder duidelijkheid te verschaffen over het te volgen re-integratiespoor. Deze leden lezen echter dat in verschillende reacties, zoals die van UWV, onzekerheid wordt benadrukt over de doeltreffendheid van het voorstel. Kan de regering nader toelichten waarom zij denkt dat het voorstel doeltreffend is in het licht van deze kritiek, zo vragen deze leden.

De leden van de **VVD-fractie** hechten eraan dat een wet niet alleen op papier maar ook in de uitvoering doet wat zij beoogt. Deze leden vragen de regering in te gaan op de doeltreffendheid van de UWV-toets in die gevallen waarin werkgever en werknemer geen overeenstemming bereiken. Verwacht de regering dat UWV in de praktijk in een substantieel aantal gevallen toestemming zal verlenen voor afsluiting van het eerste spoor wanneer de werknemer daar niet mee instemt, of acht zij het waarschijnlijker dat de toets in die gevallen zelden tot toestemming leidt? Deze leden lezen dat de werkgever uiterlijk in week 42 van het eerste ziektejaar een verzoek tot afsluiten van het eerste spoor moet doen aan UWV. UWV voert drie toetsen uit, waaronder de toets op arbeidsongeschiktheid. Wat zijn de consequenties van het besluit op deze toets? Met andere woorden: als UWV de werknemer arbeidsongeschikt acht, wat betekent dat dan voor de verdere re-integratie verplichting van de werkgever? Is hierbij onderscheid te maken naar het percentage dat de werknemer arbeidsongeschikt is?

De leden van de VVD-fractie stellen deze vraag omdat zij willen voorkomen dat de toets een instrument wordt dat in theorie bestaat maar in de praktijk nauwelijks tot afsluiting leidt, waardoor de beoogde wendbaarheid voor werkgevers grotendeels uitblijft. Deze leden ontvangen graag een toelichting op de verwachte mate waarin de toets daadwerkelijk soelaas biedt voor werkgevers, en op de wijze waarop de regering borgt dat het instrument in de praktijk bruikbaar is.

De leden van de **JA21-fractie** lezen dat wordt gesteld dat de werkgever door het afsluiten van het eerste spoor de zekerheid krijgt om de opengevallen functie definitief anders in te richten of een vervanger aan te nemen. Deze leden vragen de regering of hiermee niet uitsluitend het organisatorische knelpunt wordt geadresseerd, terwijl de financiële kern van het probleem voor het mkb, de loondoorbetalingsplicht in het tweede ziektejaar, volledig in stand blijft. Erkent de regering dat de daadwerkelijke ruimte voor een kleine ondernemer om een vervanger in dienst te nemen uiterst beperkt is, zolang een aanzienlijk deel van de loonsom vastzit in de doorbetaling van de zieke werknemer? Hoe beoordeelt de regering in dat licht de doeltreffendheid van deze wet: biedt dit wetsvoorstel de mkb'er in de praktijk échte wendbaarheid, of is dit door de resterende financiële lasten in de praktijk vaak slechts een papieren werkelijkheid?

De leden van de JA21-fractie lezen dat de regering pas over vijf jaar de doeltreffendheid wil toetsen, hoofdzakelijk middels kwalitatief onderzoek naar de «ervaren» wendbaarheid. Gelet op de grote onzekerheden omtrent de uitvoerbaarheid door UWV, de structurele toename van de regeldruk en de gegronde twijfels of dit wetsvoorstel het mkb in de praktijk echt vooruit helpt, achten deze leden een termijn van vijf jaar veel te lang. Waarom kiest de regering ervoor om zo lang te wachten met het evalueren van een wet met zulke ingrijpende gevolgen? Is de regering bereid om op een aanzienlijk kortere termijn, bijvoorbeeld al na twee jaar, een (tussentijdse) evaluatie uit te voeren? Bovendien achten deze leden de «ervaren wendbaarheid» een te zachte en weinig objectieve maatstaf. Is de regering bereid om bij deze snellere evaluatie direct te sturen op harde, kwantitatieve indicatoren zoals het daadwerkelijke aantal aangenomen vervangers en afgesloten spoor één-trajecten in plaats van uitsluitend af te gaan op de perceptie achteraf?

Tot slot vragen de leden van de JA21-fractie aandacht voor de doelmatigheid in relatie tot de opgetuigde procedures. Het ATR constateert dat de voorgestelde route leidt tot een toename van de regeldruk voor het mkb, en noemt het verkorten van de loondoorbetalingsplicht naar één jaar expliciet als een minder belastend alternatief. De regering wijst dit

alternatief in de memorie van toelichting echter van de hand onder verwijzing naar het SER-advies, het in stand houden van de samenhang binnen het brede arbeidsmarktpakket en de huidige verantwoordelijkheidsverdeling. Deze leden benaderen dit echter puur vanuit het perspectief van doelmatigheid en vragen in dat kader of de regering objectief en cijfermatig kan onderbouwen waarom het introduceren van dit complexe stelsel, inclusief nieuwe UWV-toetsen, onderlinge overeenkomsten en de gang naar de kantonrechter, voor de maatschappij en de ondernemer doelmatiger zou zijn dan een generieke inkorting van de loondoorbetalingsplicht naar één jaar.

8. Evaluatie en monitoring

De leden van de **VVD-fractie** hechten aan een effectieve overheid die inzicht heeft in de kosten en de resultaten van haar beleid. Deze leden vragen de regering of zij voornemens is de ervaren wendbaarheid van werkgevers te monitoren, en zo ja, aan de hand van welke concrete indicatoren. Deze leden vragen daarbij of het doel van het wetsvoorstel primair is gelegen in het vergroten van de ervaren wendbaarheid van werkgevers, of dat de regering ook objectief meetbare arbeidsmarkteffecten verwacht.

De leden van de VVD-fractie vragen de regering voorts of zij voornemens is jaarlijks bij te houden hoe vaak UWV een aanvraag tot afsluiting van het eerste spoor ontvangt en in hoeveel gevallen dit tot toekenning of afwijzing leidt, en de Kamer hierover te informeren.

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat jaarlijks wordt bijgehouden hoe vaak UWV een aanvraag tot afsluiting van het eerste spoor ontvangt en in hoeveel gevallen dit tot een toekenning of afwijzing leidt. Deze leden vragen of de regering bereid is in de monitoring ook op te nemen hoe vaak het eerste spoor wordt afgesloten via schriftelijke overeenstemming tussen werkgever en werknemer, hoeveel werknemers daarna via het tweede spoor duurzaam re-integreren, hoeveel werknemers alsnog instromen in de WIA en hoe vaak werknemers in het tweede ziektejaar volledig herstellen maar niet kunnen terugkeren in hun eigen functie.

9. Advies en consultatie

De leden van de **D66-fractie** lezen dat de regering in reactie op het College voor de Rechten van de Mens ingaat op de positie van personen met een handicap, het wetsvoorstel en de bepalingen in internationale verdragen zoals het VN-verdrag Handicap. Deze leden zijn benieuwd of de regering nader kan concretiseren in hoeverre het wetsvoorstel raakt aan de positie van werknemers met een handicap op de arbeidsmarkt, en of zij daarbij aandacht kan besteden aan de vraag in hoeverre deze groep naar verwachting meer de gevolgen van het wetsvoorstel zal ervaren dan andere groepen werknemers. Een van de specifieke discussiepunten ziet toe op de toegankelijkheid van bezwaarprocedures versus civielrechtelijke beroepsmogelijkheden, zo lezen deze leden. Kan de regering de verschillen tussen de procedure bij de kantonrechter en de bestuurlijke bezwaar- en beroepsprocedure nader uiteenzetten in het licht van (toegankelijke) rechtsbescherming voor werknemers met een handicap?

De leden van de **VVD-fractie** achten het van belang dat aanvragen van werkgevers tot afsluiting van het eerste spoor snel worden behandeld, zodat de wet daadwerkelijk de duidelijkheid biedt die zij beoogt. Een werkgever moet er in de praktijk op kunnen rekenen dat hij voor aanvang van het tweede ziektejaar weet waar hij aan toe is. Deze leden vragen de regering met welke concrete instrumenten zij borgt dat UWV de toets

binnen de beoogde termijn van acht weken uitvoert, en hoe zij voorkomt dat deze nieuwe taak verdrinkt in de bestaande achterstanden bij de sociaal-medische beoordelingen. Krijgt de nieuwe toets in de prioritering daadwerkelijk dezelfde status als de WIA-beoordelingen aan het einde van de wachttijd, en hoe wordt dat geborgd?

De leden van de **PRO-fractie** lezen dat verschillende respondenten tijdens de internetconsultatie hebben gewaarschuwd voor extra onzekerheid voor zieke werknemers. Deze leden constateren dat werknemers al relatief vroeg in het eerste ziektejaar geconfronteerd kunnen worden met gesprekken over het beëindigen van de eerste spoor re-integratie. Deze leden vragen de regering hoe zij beoordeelt dat een werknemer in een afhankelijke positie ten opzichte van de werkgever verkeert en in hoeverre dit de vrijwilligheid van instemming met afsluiting van het eerste spoor kan beïnvloeden.

De leden van de PRO-fractie lezen in het advies van de Raad voor de rechtspraak dat de afsluiting van het eerste spoor een potentiële bron kan zijn van conflicten tussen werkgever en werknemer en kan leiden tot een hogere belasting van de rechtspraak. Deze leden vragen hoe de regering deze zorgen beoordeelt.

De leden van de PRO-fractie lezen dat de Afdeling advisering van de Raad van State opmerkt dat een schriftelijke overeenkomst tussen werkgever en werknemer over het beëindigen van de re-integratie in het eerste spoor op gespannen voet kan staan met de uitgangspunten van de Wet verbetering poortwachter. Deze leden vragen de regering om een reactie.

De leden van de PRO-fractie lezen in het advies van UWV dat het wetsvoorstel op basis van de voorgelegde wettekst voorlopig technisch uitvoerbaar wordt geacht, onder de voorwaarde dat de vraag naar en het aanbod van sociaal-medische dienstverlening voldoende in evenwicht zijn. Deze leden merken op dat het wetsvoorstel extra werkzaamheden met zich meebrengt voor verzekeringsartsen en arbeidsdeskundigen. Deze leden vragen hoeveel extra fte bij UWV nodig is voor de uitvoering van het wetsvoorstel. Deze leden vragen daarnaast hoeveel fte momenteel beschikbaar is bij UWV voor de betrokken werkzaamheden. Tevens verzoeken deze leden de regering inzichtelijk te maken welk aandeel van de huidige capaciteit moet worden uitgebreid. Deze leden vragen op welke manier hierover een afweging is gemaakt. Tevens lezen deze leden dat anderhalf jaar voor de invoeringsdatum een herijking van de uitvoeringstoets zal plaatsvinden. Ook vragen deze leden op welke wijze de Kamer over de uitkomsten van deze herijking zal worden geïnformeerd.

De leden van de PRO-fractie lezen dat de Landelijke Cliëntenraad (LCR) in een burgertoets kritisch is over het wetsvoorstel. Deze leden lezen dat de LCR vreest voor extra onzekerheid en stress bij werknemers, met mogelijke negatieve gevolgen voor de re-integratie. Ook vreest de LCR dat de mogelijkheid om het eerste spoor na één jaar af te sluiten ten koste gaat van de ruimte voor een langer hersteltraject. Deze leden vragen de regering op deze punten te reflecteren.

De leden van de PRO-fractie lezen dat het ATR het meest vergaande advies heeft uitgebracht. Deze leden vragen hoe vaak het ATR heeft geadviseerd een wetsvoorstel niet in te dienen. Deze leden verzoeken de regering daarnaast inzicht te geven in hoeveel gevallen en bij welke wetsvoorstellen een dergelijk advies van het ATR is opgevolgd of aanleiding heeft gegeven tot aanpassing van de voorgestelde wetgeving. Tevens vragen deze leden of daarvan in het voorliggende wetsvoorstel

sprake is geweest. Deze leden verzoeken de regering voorts inzicht te geven in hoeveel gevallen en bij welke wetsvoorstellen een dergelijk advies van het ATR niet is opgevolgd.

De leden van de PRO-fractie lezen dat paragraaf 3.3 naar aanleiding van het advies van het College voor de Rechten van de Mens is aangevuld vanuit verschillende invalshoeken. Deze leden vragen of de regering na deze aanvulling opnieuw contact heeft gehad met het College. Deze leden vragen tevens wat de reactie van het College was op de aangevulde toelichting en of het College van oordeel was dat daarmee voldoende tegemoet is gekomen aan de eerder geuite aandachtspunten.

De leden van de **PVV-fractie** wijzen op het oordeel van UWV dat de uitvoerbaarheid afhankelijk is van voldoende beschikbaarheid van sociaal-medische capaciteit. Hoe kan de Kamer instemmen met wetgeving waarvan de daadwerkelijke uitvoerbaarheid pas in een later stadium definitief kan worden vastgesteld? Kan de regering garanderen dat deze nieuwe taken niet leiden tot langere wachttijden voor reguliere WIA-beoordelingen?

De leden van de **CDA-fractie** lezen dat UWV de uitvoeringstoets anderhalf jaar voor de beoogde inwerkingtreding zal herijken, omdat dan beter kan worden vastgesteld per wanneer UWV in staat is de wet uit te voeren. Deze leden vragen of de regering kan toezeggen dat de Kamer deze herijking tijdig ontvangt en dat daarin in ieder geval wordt ingegaan op beschikbare verzekeringsartsencapaciteit, verwachte aantallen aanvragen, beslistermijnen, gevolgen voor bestaande WIA-achterstanden, uitvoeringskosten en de vraag of invoering per 1 januari 2030 verantwoord is.

10. Overgangsrecht

II Artikelsgewijs

Artikel VIII

Uit de memorie van toelichting merken de leden van de **D66-fractie** op dat UWV het wetsvoorstel uitvoerbaar acht mits de vraag naar en het aanbod van sociaal-medische dienstverlening voldoende in evenwicht is. De beoogde inwerkingtreding is in 2030, zo begrijpen deze leden. De meest recente informatie sinds communicatie van deze beoogde inwerkingtreding, zoals *sociaal-medische dienstverlening* van UWV en de uitvoeringsinformatie over de WIA, schetsen echter een nog minder rooskleurig toekomstbeeld over de tekorten in de sociaal-medische dienstverlening, zo merken deze leden op. Terloops constateren deze leden dat maatregelen ter ontlasting van UWV, zoals het afsluiten van de IVA, vooralsnog op pauze zijn gezet. Met welke ontwikkelingen rond de vraag naar en het aanbod van sociaal-medische dienstverlening is bij opstellen van de uitvoeringstoets rekening gehouden, zo vragen deze leden. Zijn de prognoses rondom sociaal-medische dienstverlening sindsdien verslechterd? Zo ja, is de beoogde inwerkingtreding gezien dit alles nog haalbaar?

De leden van de D66-fractie lezen dat UWV het nodig acht om in aanloop naar de beoogde inwerkingtreding de uitvoeringstoets de herijken. Deze leden zijn benieuwd wat de regering doet als uit deze herijkte toets blijkt dat het wetsvoorstel bij nader inzien niet uitvoerbaar is.

Voorts merken de leden van de D66-fractie op dat voor andere voorstellen uit het arbeidsmarktpakket, zoals de Basisverzekering Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (BAZ), eenzelfde soort uitvoeringstechnisch voorbehoud geldt. Deze leden constateren dat in deze zin het wetsvoorstel concurrerend is met de BAZ voor wat betreft uitvoeringscapaciteit. Deelt de regering deze inschatting? Zo ja, welke prioritering is zij voornemens aan te brengen zodra blijkt dat er capaciteit is voor het uitvoeren van slechts één van de twee voorstellen?

De leden van de D66-fractie lezen voorts dat het advies van UWV uit 2023 een voorlopig conclusie was, mede in afwachting van andere wetsvoorstellen die inmiddels verder zijn uitgewerkt. Deze leden zijn benieuwd of de regering heeft overwogen om in aanloop naar behandeling in de Kamer een hernieuwd advies van UWV aan te vragen opdat de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal dit advies kunnen meewegen in hun beraadslaging. Zo ja, waarom heeft de regering hiervan afgezien?

Artikel 7:669 BW

De leden van de **PRO-fractie** vragen waarom de regering een aparte ontslaggrond noodzakelijk acht voor deze doelgroep. Deze leden vragen waarom niet kan worden volstaan met de bestaande ontslaggrond wegens langdurige arbeidsongeschiktheid en welke juridische of praktische belemmeringen eraan in de weg staan om die bestaande ontslaggrond toe te passen. Tevens vragen deze leden welke verschillen bestaan tussen beide ontslaggronden wat betreft voorwaarden, rechtsbescherming van werknemers en verplichtingen voor werkgevers.

De voorzitter van de commissie,
Van der Lee

Adjunct-griffier van de commissie,
Van den Broek